

Bruxelles, den 2.2.2016
COM(2016) 42 final

2016/0021 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af Minamatakonventionen om kviksølv

DA

DA

BEGRUNDELSE

Minamatakonventionen om kviksølv (i det følgende benævnt "Minamatakonventionen" eller "konventionen"), som blev vedtaget under De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP), er den vigtigste internationale lovramme for samarbejde og foranstaltninger, som skal kontrollere og begrænse anvendelsen og de menneskeskabte udledninger af kviksølv og kviksølvforbindelser til luft, vand og jord.

Kviksølv betragtes som en global trussel mod menneskers sundhed og miljøet. Eksponering for store mængder kviksølv, herunder ved indtagelse af kontamineret fisk og skaldyr, kan skade hjerne, lunger, nyrer og immunsystem. Kviksølv er kendetegnet ved sin grænseoverskridende natur, idet emissionerne kan flytte sig tusindvis af kilometer gennem luft og vand fra det sted, hvor de er opstået. Det anslås, at mellem 40 og 80 % af den samlede kviksølvaflejring i EU stammer fra tredjelande, herunder primært fra Øst- og Sydøstasien.

Konventionen blev vedtaget og åbnet for undertegnelse på de befuldmægtigedes konference i Kumamoto, Japan, i oktober 2013. Unionen og 21 medlemsstater underskrev konventionen den 10. oktober 2013, mens Kroatien, Cypern, Letland og Polen underskrev konventionen den 24. september 2014, efterfulgt af Malta den 8. oktober 2014¹.

Konventionen omfatter hele kviksølvcyklussen med det formål at beskytte menneskers sundhed og miljøet. Den fastsætter restriktioner for primær kviksølvudvinding og international handel med kviksølv, forbyder fremstilling, import og eksport af en lang række produkter tilsat kviksølv og fastsætter forbud eller driftsbetingelser for adskillige fremstillingsprocesser, hvor der anvendes kviksølv samt søger at hindre nye anvendelser af kviksølv i produkter og industrielle processer. Derudover fastsætter konventionen foranstaltninger, der skal træffes for at reducere kviksølvemissioner fra småguldminedrift og forarbejdning og større industrielle aktiviteter, herunder via anvendelse af bedste tilgængelige teknikker. Det kræves endvidere, at midlertidig oplagring og håndtering af kviksølvaffald finder sted på en miljømæssigt forsvarlig måde.

Inden for de seneste 10 år har EU gjort betydelige fremskridt med hensyn til at tackle kviksølvproblemet inden for EU, hvilket er sket som følge af vedtagelsen i 2005 af fællesskabsstrategien for kviksølv (i det følgende benævnt "strategien")² som støttet af Rådet for Den Europæiske Union³ og Europa-Parlamentet⁴. Strategien består af 20 tiltag, der har til formål at reducere kviksølvemissioner og stoppe kviksølvforsyningerne og kviksølv efterspørgslen. Den fremhæver kviksølvemissionernes grænseoverskridende karakter og nødvendigheden af handling på globalt plan, idet syv af tiltagene er målrettet støtte og fremme af internationale aktiviteter. Revisionen af strategien fra 2010⁵ bekræfter, at miljøets og menneskenes eksponering for kviksølv i EU ikke kan reduceres til et acceptabelt niveau ved EU-tiltag alene, og at koordineret international handling følgelig er nødvendig for at

¹ Selv om Estland og Portugal ikke har undertegnet konventionen, har de givet tilsagn om at ratificere den.

² Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet af 28. januar 2005, "En Fællesskabsstrategi for kviksølv", (KOM(2005) 20 endelig).

³ Rådets konklusioner om fællesskabsstrategien for kviksølv, den 2670. samling i Rådet for Miljø, den 24. juni 2005.

⁴ Europa-Parlamentets beslutning om en fællesskabsstrategi for kviksølv, P6_TA(2006)0078 af 14.3.2006.

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet af 7. december 2010 om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv, KOM(2010) 723 endelig.

håndtere kviksølvproblemet på effektiv vis. Ligesom den oprindelige strategi fra 2005 blev revisionen støttet af Rådet for Den Europæiske Union⁶, som bekræftede behovet for at minimere og om muligt i sidste instans fjerne globale menneskeskabte udledninger af kviksølv til luft, vand og jord, og – med dette mål for øje – behovet for at EU intensiverer sin internationale indsats for at reducere kviksølvemissioner og -eksponering på globalt plan.

UNEP's styrelsesråd iværksatte i 2009 en international proces for udvikling af et globalt juridisk bindende instrument, og EU's deltagelse i processen blev godkendt med Rådets afgørelse af 6. december 2010⁷. EU har ikke alene medvirket til at fremme sådanne forhandlinger men har via deltagelse i seks møder i den mellemstatslige forhandlingskomité (2010-2014) også haft indflydelse på forhandlingsresultaterne.

Sideløbende med nærværende forslag til afgørelse har Kommissionen fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gennemførelse af et begrænset antal af konventionens bestemmelser, som endnu ikke er gennemført i EU-retten, og som er indkredset i den konsekvensanalyserapport, der ledsager nærværende forslag⁸.

I henhold til Minamatakonventionens artikel 30 er konventionen åben for ratifikation, accept eller godkendelse fra stater og regionale organisationer for økonomisk integration.

Deponeringen af Unionens og dens medlemsstaters instrumenter til ratifikation, accept eller godkendelse af Minamatakonventionen bør foretages i fællesskab og på en samordnet måde, så det så vidt muligt sikres, at konventionen træder i kraft samtidigt for både EU og dens medlemsstater.

I lyset af ovenstående er det hensigtsmæssigt, at Unionen godkender konventionen.

Teksten til Minamatakonventionen er knyttet til denne afgørelse.

⁶ Rådets konklusioner om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv, den 3075. samling i Rådet for Miljø, den 14. marts 2011.

⁷ Rådets afgørelse om Unionens deltagelse i forhandlinger om et juridisk bindende instrument om kviksølv i forlængelse af beslutning 25/5 truffet af Styrelsesrådet for De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP), 6. december 2010, 16632/10.

⁸ Arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, konsekvensanalyse, bilag til Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om kviksølv og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1102/2008, og forslag til Rådets forordning om indgåelse af Minamatakonventionen om kviksølv, SWD(2016) 17 final.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af Minamatakonventionen om kviksølv

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I overensstemmelse med Rådets afgørelse af 23. september 2013⁹ blev Minamatakonventionen om kviksølv ("konventionen") den 10. oktober 2013 undertegnet af Unionen med forbehold af senere indgåelse.
- (2) Konventionen om kviksølv blev vedtaget den 19. januar 2013 i Geneve. Konventionen udgør en ramme for kontrol med og begrænsning af anvendelsen af kviksølv og de menneskeskabte udledninger og emissioner af kviksølv og kviksølvforbindelser til luft, vand og jord med henblik på at beskytte menneskers sundhed og miljøet.
- (3) Kviksølv er et stof, der er kendetegnet ved sin grænseoverskridende natur. Der er følgelig behov for global handling for at sikre, at mennesker og miljø i EU beskyttes som et supplement til EU's egne foranstaltninger.
- (4) Det syvende miljøhandlingsprogram¹⁰ fastsætter et ugiftigt miljø som langsigtet mål og slår fast, at der i den forbindelse er brug for tiltag, der sikrer en minimering af de signifikante skadelige virkninger for menneskers sundhed og miljøet inden 2020.
- (5) Fællesskabsstrategien for kviksølv fra 2005¹¹, som blev revideret i 2010¹², sigter mod at reducere kviksølvemissioner, stoppe kviksølvforsyningerne og kviksølv efterspørgslen og beskytte mod kviksølv eksponering samt fremme internationale tiltag på området.
- (6) Rådet bekræfter sin tilslutning til det overordnede mål om at beskytte menneskers sundhed og miljøet mod frigivelse af kviksølv og kviksølvforbindelser ved at mindske

⁹ Rådets afgørelse af 23. september 2013 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne af Minamatakonventionen om kviksølv (dok. 11995/13).

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1386/2013/EU af 20. november 2013 om et generelt EU-miljøhandlingsprogram frem til 2020 "Et godt liv i en ressourcebegrænset verden" (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 171).

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet af 28. januar 2005 – "En Fællesskabsstrategi for kviksølv" (KOM(2005) 20 endelig).

¹² Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet af 7. december 2010 om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv, KOM(2010) 723 endelig.

og om muligt i sidste instans fjerne globale menneskeskabte udledninger af kviksølv til luft, vand og jord¹³. Konventionen bidrager til at nå disse mål.

(7) Konventionen bør derfor godkendes på Unionens vegne —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Minamatakonventionen ("konventionen") godkendes herved på Unionens vegne.

Teksten til konventionen er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

Formanden for Rådet udpeger den person, der på Unionens vegne er beføjet til at deponere det godkendelsesinstrument, der er omhandlet i konventionens artikel 30, stk. 1, med henblik på at udtrykke Unionens samtykke til at blive bundet af aftalen.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*

¹³ Rådets konklusioner om vurdering af fællesskabsstrategien for kviksølv, den 3075. samling i Rådet for Miljø, den 14. marts 2011.